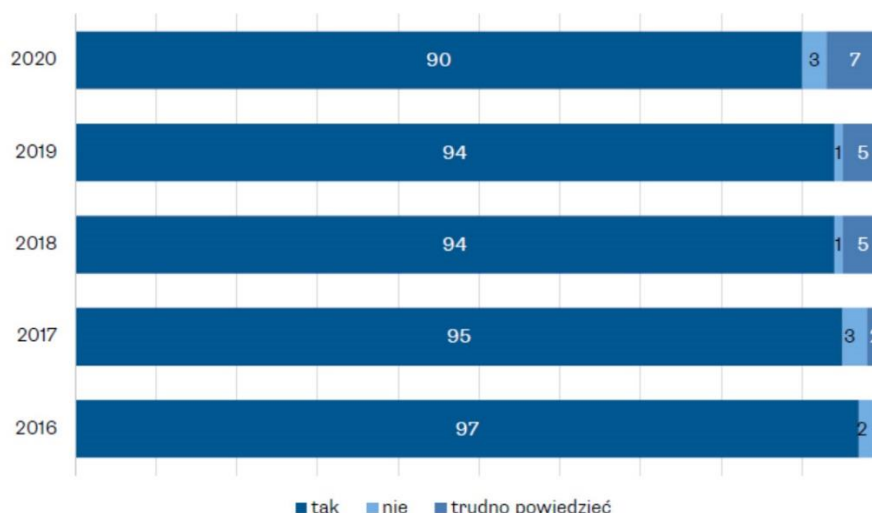

Mimo epidemii utrzymuje się wysoki poziom moralności płatniczej Polaków

Blisko 90 proc. Polaków deklaruje, że oddawanie długów jest zawsze obowiązkiem moralnym – wynika z najnowszego badania *Moralność finansowa Polaków*, zrealizowanego przez Związek Przedsiębiorstw Finansowych, w partnerstwie z BIG InfoMonitor, Ikano Bank, Intrum i Smartney. Jednak, ze względu na spowodowaną epidemią niepewność sytuacji finansowej, do ponad 46 proc. wzrósł poziom społecznego przyzwolenia na nadużycia w obszarze finansów.

Czy zgadza się Pani/Pan z poglądem, że oddawanie długów jest zawsze obowiązkiem moralnym?

Najnowsza, piąta już edycja badania została przeprowadzona w okresie, w którym w naszym kraju obowiązywał stan epidemii spowodowany przez światową pandemię COVID-19. Na opinie respondentów wpływały nastroje kształtowane nie tylko przez obawy o zdrowie i uciążliwości związane z ograniczeniami w poruszaniu się czy izolacją społeczną, ale także niepewność dotycząca finansowych problemów codziennego życia, jak również perspektywa zbliżającego się kryzysu gospodarczego. Poziom akceptacji normy zobowiązującej do zwracania długów jest niższy niż przed rokiem, jednak nadal blisko 90 proc. Polaków deklaruje, że oddawanie długów jest zawsze obowiązkiem moralnym.

Etyczne standardy konsumentów coraz niższe

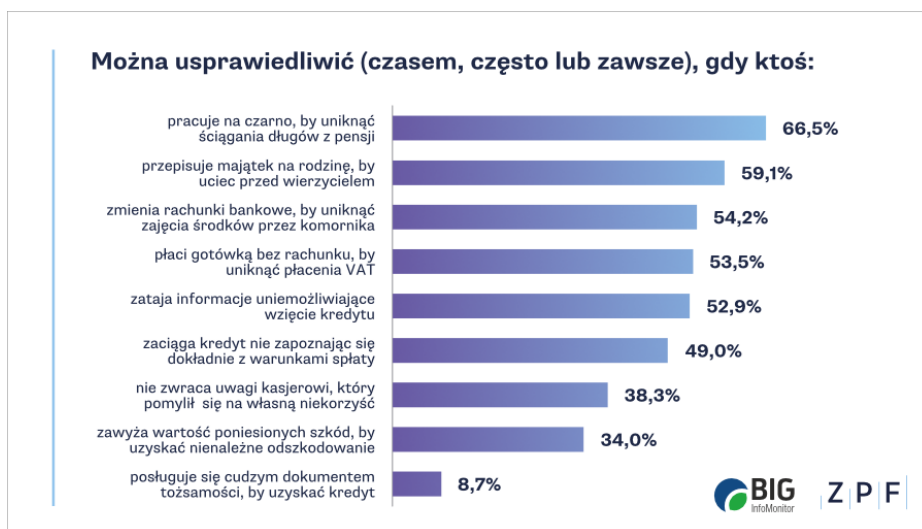
Indeks Akceptacji Nieetycznych Zachowań Finansowych w 2020 roku wyniósł 46,2 proc. co oznacza, że blisko połowa Polaków jest skłonna usprawiedliwić odstępstwa od obowiązujących norm prawnych bądź standardów etycznych w finansach. Wartość tego indeksu okazała się wyższa niż w roku ubiegłym (było to nieco powyżej 40 proc.) i w latach poprzednich. Wskazuje to na obniżanie etycznych standardów konsumentów, którego źródłem, szczególnie w ostatnim czasie, należy

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

najprawdopodobniej upatrywać w wynikającej z epidemii niepewnej sytuacji finansowej, zarówno poszczególnych gospodarstw domowych, jak i całej gospodarki.

Na największy poziom społecznego przyzwolenia, niemal dwóch trzecich badanych, może liczyć praca na czarno, by uniknąć ściągania długów z pensji. Niecałe 60 proc. Polaków jest skłonnych usprawiedliwić przepisywanie majątku na rodzinę, by uciec przed wierzycielem, a 54,2 proc. - zachowania polegające na częstej zmianie rachunków bankowych, by zapobiec zajęciu środków przez komornika. Ponad połowa respondentów akceptuje płacenie gotówką bez paragonu, by uniknąć płacenia VAT, podczas gdy 38 proc. usprawiedliwia wykorzystywanie nadarżającej się okazji w postaci błędu kasjera, który pomylił się na swoją niekorzyść. Najbardziej rygorystycznie respondenci odnoszą się do wyłudzenia pieniędzy za pomocą fałszywych dokumentów – usprawiedliwia je tylko 9 proc. respondentów.

Moralność a rynek kredytowy

Aż 53 proc. respondentów legitymizuje zatajanie informacji uniemożliwiających wzięcie kredytu, a prawie połowa badanych osób usprawiedliwia zachowanie polegające na zaciąganiu zobowiązań finansowych bez dokładnego zapoznania się z warunkami ich spłaty. To ostatnie zachowanie nie jest w żaden sposób sankcjonowane prawnie, ma jednak wymiar etyczny i konkretny wpływ na gospodarkę. Warto zauważyć, że kredytodawcy mają prawny obowiązek udzielania wyczerpujących i precyzyjnie określonych informacji dotyczących warunków udzielanego kredytu, toteż lekceważenie tych informacji przez konsumentów może skutkować stratami nie tylko dla jednostki, ale ma także niekorzystne skutki społeczne.

Jednocześnie, aż 33 proc. osób spośród respondentów, którzy nie są skłonni usprawiedliwiać podpisywania umów bez zapoznania się z nimi, jest świadomych niekorzystnych skutków społecznych takiego zachowania, a 27 proc. zauważa, że się to nie opłaca i można wiele na tym stracić.

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

Związek Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce (wcześniej Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce – Związek Pracodawców) powstał 27 października 1999 roku i skupia ponad sto kluczowych przedsiębiorstw z rynku finansowego w Polsce, w tym banki, zarządzających wierzytelnościami, doradców i pośredników finansowych, przedsiębiorstwa pożyczkowe, zarządzające informacją gospodarczą, sprzedające produkty odwróconej hipoteki w modelu sprzedażowym oraz przedsiębiorstwa z branży ubezpieczeniowej. ZPF to Członek Rady Rozwoju Rynku Finansowego, powołanej do życia przez Ministra Finansów Rzeczypospolitej Polskiej oraz Członek prestiżowej europejskiej organizacji samorządowej europejskiego przemysłu finansowego EUROFINAS (European Federation of Finance House Associations), zrzeszającej siedemnaście krajowych organizacji, reprezentujących ponad 1.200 instytucji finansowych. ZPF ma w swoim dorobku badawczym kilkadziesiąt raportów, koncentrując się merytorycznie na obszarze kredytu.

Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor (BIG InfoMonitor) prowadzi Rejestr Dłużników BIG. Działając w oparciu o Ustawę o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych przyjmuje, przechowuje i udostępnia informacje gospodarcze o przeterminowanym zadłużeniu osób i firm. BIG InfoMonitor umożliwia dostęp do baz: Biura Informacji Kredytowej i Związku Banków Polskich, dzięki czemu stanowi platformę wymiany informacji pomiędzy sektorem bankowym i pozostałymi sektorami gospodarki. Oferuje również sektorowi bankowemu i przedsiębiorcom narzędzia do weryfikowania wiarygodności płatniczej klientów i kontrahentów oraz wspiera ich w odzyskiwaniu zaległych należności. BIG InfoMonitor jest spółką zależną sektora bankowego - poprzez Biuro Informacji Kredytowej – swojego głównego akcjonariusza.